

Квест як інноваційна форма роботи бібліотек

У статті висвітлюється досвід роботи читального залу для юнацтва Сумської обласної універсальної наукової бібліотеки по залученню дітей та молоді до читання з використанням ігрових форм роботи.

Сучасний світ занепокоєний тенденцією до зниження рівня дитячого читання – це одна з найболючіших проблем бібліотек і всього суспільства. Чому діти мало читають? Причини загальновідомі: надмірне захоплення телевизором і комп'ютером; батьки не читають дітям; неможливо купити книгу, яка коштує дорого; мало цікавих видань для малечі та підлітків.

Головне завдання, яке стоїть сьогодні перед суспільством – повернути дітей і молодь до бібліотек, до читання, розкрити чарівний книжковий світ, зробити так, щоб гарна книга посіла гідне місце в організації їх дозвілля. Девіз сучасної бібліотеки – «Читати знову модно». Китайська мудрість говорить: «Якщо ви дивитесь на рік наперед – садіть рис. Якщо ви дивитесь на 10 років наперед – садіть дерево. Якщо ви заглядаєте наперед на все життя – навчіть дитину». Тому маємо навчити дитину... читати!

Літо, канікули – це веселий час дитячих розваг, спілкування з друзями, цікавого читання та пізнання нового і незвичайного. А для Сумської обласної універсальної наукової бібліотеки (ОУНБ), то гаряча пора кропіткої праці з молодим поколінням. Зацікавити, стати не тільки володарем дитячих сердець, а й бажань повертатися до книжкової країни знову і знову – це першочергове завдання бібліотеки. Працівники читального залу для юнацтва Сумської ОУНБ вже декілька років поспіль активно працюють в рамках проекту «Літо в бібліотеці». Розробляють план найрізноманітніших соціокультурних заходів: ві-

деоекскурсії, мультимедійні уроки, презентації, перегляд улюблених мультфільмів, ігри, казкове лото, інтелект-шоу, ігри Xbox тощо.

Електронне століття спонукає активно використовувати інноваційні, ігрові форми популяризації книги: квести, флешмоби, майстер-класи, медіа-мандрівки, які в активній формі долучають дітей та підлітків до читання. Головна мета – розкрити нові можливості бібліотеки як скарбниці знань та веселого дозвілля.

Серед сучасних форм роботи з читачами, які бібліотекарі активно використовують останнім часом, особливої ваги сьогодні набувають квести. Це – цікава, інтелектуально-динамічна гра, яка полягає у проходженні командою вказаного маршруту за умови виконання спеціальних завдань. Під час руху діти вирішують логічні задачі, виконують пошук на місцевості, складають оптимальний маршрут пересування, шукають оригінальні рішення та підказки. Перемагають ті, які виконали усі завдання найшвидше. Квести бувають різних типів і видів: веб-квести, велоквести, інтелектуальні та краєзнавчі квести тощо. Особливо припав до смаку охочим помандрувати Сумською ОУНБ бібліокешинг. Це захоплива гра, в основі якої полягає пошук книжкових скарбів, що можуть бути заховані як у приміщенні бібліотеки, так і поза її межами. Юні шукачі пригод в ігровій формі знайомляться з бібліотекою, де безпосередньо книги є підказками на шляху до перемоги. Ступінь складності гри залежить від вікових особливостей любителів незвичайних змагань.

Світлана

Сагайдак,

завідувач відділу читального залу для юнацтва

Ніна Ільченко,

бібліотекар I категорії читального залу для юнацтва

Сумська обласна універсальна наукова бібліотека

Перша зустріч з бібліотекою для найменших... Як багато залежить від неї в житті дитини. Які враження залишаться в маленькій душі: відчуття радості й захоплення, чи розчарування й байдужість? Першокласникам не розкажеш про сучасні бази даних, інформаційні можливості бібліотеки, їх потрібно вразити й зацікавити. Бібліотекарі запрошують малечу не просто до будинку, де живуть книги, а відкривають їм незвідану країну казок і пригод, де їх зустрічає чарівниця і «розумна сова». Діти потрапляють до справжнього палацу казкових героїв: саме на мармурових сходах книгозбірні, поспішаючи, Попелюшка загубила кришталевий черевичок, лінивий Кіт у чоботях постійно спить в теплому куточку, книжкові скарби оберігають розумні гномики, а кришталеву люстру запалюють ельфи... Зовсім юні любителі книги в захопленні від квесту «Цікава подорож для маленьких розумників». Запальний та емоційний він допомагає малечі набувати досвіду командної гри та пізнавати світ дитячої літератури.

Для школярів початкових класів вже декілька років поспіль цікаво і весело проходять зустрічі з бібліотекою, вони із задоволенням беруть участь у бібліотечних квестах «Магічний світ казок». На пошуки «дорогоцінного» скарбу юні книголюби вирушають разом з казковими героями. Протягом подорожі на них чекає зустріч з Попелюшкою, мудрою чарівницею, доброю феєю, героями Простоквашино та іншими казковими персонажами. Активно і завзято діти проходять всі перепони та відгадують чарівні паролі, які ведуть до скарбу нових знань. Переможці отримують звання магістрів казкових наук, скриньки із солодощами та гарний настрій.

Підлітки особливі читачі. Це вік пізнання себе і світу, вік суперечностей з присмаком дитинства. Вгадувати їх бажання і задовольняти вибагливі смаки, то кропітка праця. Саме для таких юних розумників була розроблена інтелектуальна гра бібліокешинг «Мандри з Гаррі Поттером». Справжня атмосфера чарівного замку Хогвартсу, костюмовані магичні уроки та квідіч на мітлах – все це викликало велике

зацікавлення учасників. Боротьбу за звання магістрів магичних наук ведуть учні двох факультетів Хогвартсу: Гриффіндор та Слизерин, які демонструють блискучу ерудицію та знання відомого твору. Шлях складний, адже потрібно відвідати уроки зіллеваріння, догляду за магичними істотами, пророцтва та взяти участь у турнірі трьох чарівників. Влучні відповіді та ідеальне виконання завдань приносять перемогу учням одного з факультетів і учасники отримують скриньку зі скарбами. Крім чародійства, пригоди Гаррі Поттера навчають доброти, дають приклад справжньої міцної дружби, демонструють незламність у будь-якій важкій ситуації. Саме за це Гаррі Поттер – загальний улюбленець, а його пригоди залишаються найпопулярнішою темою для квестів в усьому світі.

Працюючи з молодим поколінням, бібліотекарі розуміють, як важливо своєчасно допомогти віднайти вірні стежини добра і справедливості. А книга Антуана де Сент-Екзюпері, у якій мудрість життєвого досвіду, то найкращий помічник на шляху до дорослого життя. Захоплива костюмована мандрівка казкою «Маленький принц» стала справжнім відкриттям у дивний і незрозумілий світ дорослих. Діти подорожували разом з Маленьким принцом фантастичними планетами, якими керують дивні дорослі. Тут і владний, але добродушний король, який любить, щоб все робилося лише за його наказом, і честолюбець, закоханий сам у себе, який бажає, щоб всі неодмінно шанували тільки його. Зустріли бізнесмена, що рахує «належні йому» зірки, та ліхтарника, який запалює і гасить свій ліхтар кожну хвилину, не маючи часу на сон. А Лис розкриває Маленькому принцу таємницю людського щастя, яке полягає у відповідальності «за всіх, кого приручив ти», і що добре бачить тільки серце, головного очима не побачиш.

Цьогоріч бібліотекарі підготували справжню ігрову родзинку за книгою Льюїса Керрола «Аліса в Країні Див». Улюблена багатьма, незвичайна і фантастична казка, її непросто загадковим чином ожили, а й перетворили на справж-

не феєричне, захопливе дійство. Слідувати заплутаними стежинами цього бібліокешингу, де таємниці підстерігають і вимагають швидкого рішення казкових завдань, було надзвичайно цікаво учням 5–6 класів. Оздоблені математикою, життєвою філософією вони створили неповторну атмосферу Задзеркалля. Крокетна галявина, на якій грають тільки за правилами Червоної Королеви, ще не бачила такого взятого поєдинку двох команд. І то був тільки початок. Чарівна Аліса з Білим Кроликом, взялися за вельми відповідальну справу – бути провідниками любителів дивовижного у магичному, незвичайно цікавому світі Країни Див. Шлях нелегкий та поставлена мета кличе до перемоги. І тому, як не похвалялася Червона Королева відтяти всім голови, як не намагалася майстерно всіх перехитрити, божевільне чаювання таки відбулося. Зі смачними спогадами пережитих вражень, солодким сміхом і хрумкими розповідями пройшло те дивакувате чаювання у Капелюшника. А сам він світився від щастя. Адже, завдяки кмітливості й відвазі гравців, був знову у капелюсі.

Літньої пори не обов'язково сидіти вдома наодинці біля комп'ютера. Набагато краще відкривати для себе незвідані далі разом з друзями в бібліотеці. Коли книга запрошує у мандри, це свято дітей розділяємо на всіх – подорожувати разом набагато веселіше. А квести – це чудова можливість спробувати власні сили в інтелектуальній грі та весело провести час. Сучасна книгозбірня руйнує стереотипи, адже навіть вчителі здивовані, як тут гамірно та цікаво. Приємно, що сумська дівчата з великим задоволенням прямує до книгозбірні.

Сьогодні одна з головних цілей бібліотеки – навчити дітей і молодь одержувати від читання і бібліотеки задоволення: «Нецікаве зробити привабливим, а можливість пізнавати світ – у потребі душі». Коли після відвідування бібліотеки лунає дитяче – «в бібліотеці класно і весело» – бібліотекарі досягли своєї мети.